

úmluvy o železniční nákladní dopravě, která znamenají »odebrati bez námítky nebo-li bez pozastavení«, jak to plyne také ze srovnání prvního a třetího odstavce § 97 žel. dopr. ř. (srv. též Eger: Eisenbahnverkehrsordnung III. vydání str. 539 a Rinaldini: Eisenbahnbetriebs-Reglement str. 255). Odvolací soud zjistil, že příjemce zásilky, seznav její vadnost, pozastavil zásilku při převzetí, vyžádal si u přednosty stanice určení, by obsah přepravených sudů byl zjištěn, že přednosta stanice vyhověl této žádosti, přikázal zřízenci dráhy, by doprovodil zásilku k příjemci a tam zjistil obsah sudů, že se tak stalo a že byl zjištěn úbytek 5406 litru. Z toho plyne, že příjemce neodebral bez námítek zboží, neodebral tedy zásilku ve smyslu § 97 (1) žel. dopr. ř. Dovolací soud přidává se k názoru soudu odvolacího, že ač zjištění vadnosti zboží mělo se dle § 82 žel. dopr. ř. státi sepsáním skutkové podstaty a nikoliv sepsáním domácího protokolu (§ 97 (2) čís. 4 žel. dopr. ř.), poněvadž šlo o vady při odběru zevně již znatelné, železnice důvodně to namítati nemůže, ježto sama přivodila, ano přímo nařídila tuto odchylku od předepsaného zjištění úbytku svými zřízenci, za které dle § 5 žel. dopr. ř. ručí. Když tomu tak, neplatí předpis § 97 (1) žel. dopr. ř., nýbrž zůstává při všeobecném pravidlu § 84 žel. dopr. ř., dle něhož železnice ručí za škodu, která vzešla ztrátou, úbytkem nebo poškozením zboží v době od přijetí k přepravě až do dodání. A tu soud odvolací, opakovaně svědecké důkazy způsobem, proti němuž strany ničeho nenamítaly, zjistil, že úbytek nastal v době od přijetí zboží k přepravě až do dodání, — a poněvadž žalovaný erár neprokázal žádného z omluvných důvodů, uvedených v § 84 žel. dopr. ř., jest žalobní nárok dle tohoto ustanovení oprávněn, a vyhověl odvolací soud bez právního omylu žalobě.

Čís. 2093.

Uznal-li sice nemanželský otec otcovství, zdráhá se však platiti výživné, dlužno usnesení poručenského soudu, udělující zmocnění k žalobě, doručiti nejen poručníku, nýbrž i nemanželskému otci. Nestalo-li se tak, jest řízení o žalobě zmatečným (§ 477 čís. 6 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 12. prosince 1922, Rv I 714/22.)

Nemanželský otec uznal sice na soudě otcovství k dítěti, ale zdráhal se platiti výživné, ježto prý ho nemanželská matka nechce pojati za manžela. Poručenský soud poukázal poručníka na pořad práva usnesením, jež sice doručil poručníku, ale nikoliv nemanželskému otci. O žalobě čítáte proti nemanželskému otci o placení výživného rozhodly oba nižší soudy věcně.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

Důvody:

Dovolacímu důvodu zmatečnosti řízení nelze upřítí oprávnění. Dle § 16 I. dílčí novely k obč. zák. (cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 276 ř. zák.) má soud, bylo-li otcovství k dětku nemanželským otcem uznáno, určití sám od sebe v řízení nesporném výměru vyživovacích

dávek, otce dle zákona postihujících. Pak-li by však rozhodnutí bylo závislým na vyšetření sporných okolností, jež nelze zjistiti prostředky řízení nesporného, má soud poručníka poukázati k podání žaloby. Vysloviti se o tom, zda jsou zde předpoklady, by věc byla odkázána na pořad práva, přikazuje § 16 I. dílčí novely k obč. zák. soudu poručenskému. Tomuto náleží však, aby učinil formální usnesení po rozumu § 16 téže novely, aby je řádně odůvodnil a je i nemanželskému otci doručil, by tento opravným prostředkem mohl se brániti přesunu věci na pole řízení sporného. Poukázán-li poručník, by žaloval, formelně bezvadným a pravoplatným usnesením poručenského soudu, jest zjednán nezvratný podklad pro řízení sporné a nelze pak procesnímu soudu přiznati oprávnění, by zkoumal, zda usnesení poručenského soudu je věcně opodstatněno. Není-li zde formelního podkladu pro přípustnost pořadu práva, jest sporné řízení nepřipustným. Ze spisu okresního soudu vychází, že nynější žalovaný již protokolárně dne 27. července 1921 seznal, že jest nemanželským otcem nezletilého žalobce, že však odepřel poskytovat mu výživné, pakli ho matka děcka nepojme za manžela a později dodal, že by jinak byl s matkou děcka nesouložil, a že když matka bezdůvodně sňatek s ním uzavřít nechce, musí se sama o dítě starati. Poté poukázal soud poručenský usnesením ze dne 22. února 1922 poručníka děcka, by podal na nemanželského otce žalobu o výživné, a odůvodnil toto usnesení tím, že výživné nelze určit cestou nespornou, poněvadž otec děcka tvrdí, že matka dítěte bezdůvodně ve svazek manželský s ním vejíti se zdráhá a tudíž sama musí na se vzít výživu děcka, o kteréžto námitce dlužno podrobněji jednati v cestě sporné, poněvadž prostředky řízení nesporného k tomu nestačí. Toto usnesení dal soud poručenský doručiti pouze poručníku, nikoli však otci děcka. Není tedy usnesení to formelním podkladem pro přípustnost pořadu práva a řízení sporné není přípustným. Poněvadž takto vyhověno podmínkám § 16 první dílčí novely, platí pravidlo, že vyživovací povinnost a výše příspěvků se má zásadně určit v řízení nesporném, neboť podmínka pro řízení sporné nebyla formelně správně utvořena. Měl tudíž již soudce procesní dle §§ 239, 240 odst. 3 a 261 c. ř. s. odmítnouti žalobu pro nepřipustnost pořadu práva. Když tak neučinil, jest zde důvod zmatečnosti dle § 477 čís. 6 a 503 čís. 1 a 513 c. ř. s. a bylo proto nutno dovolání vyhověti, rozsudky nižších soudu s předchozím řízením zrušiti a žalobu odmítnouti jako nepřipustnou (§ 478 a 503 čís. 1 c. ř. s.).

Čís. 2094.

Pro poměr mezi zmocněncem a zmocnitelem stačí ústní smlouva o zmocnění, třetí osoba není však povinna, pustiti se do jednání se zmocněncem, nevykáže-li se jí písemnou plnou mocí.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1922, Rv I 721/22.)

Žaloba kupitele na dodržení kupní smlouvy byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto